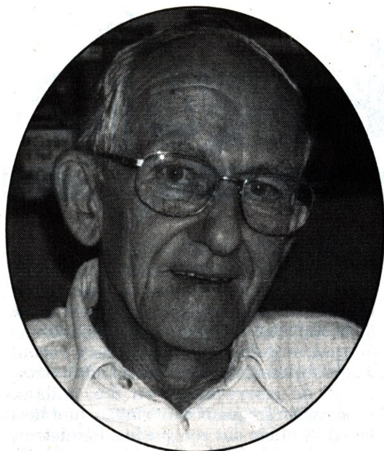

Dominee Dekker op Aruba:

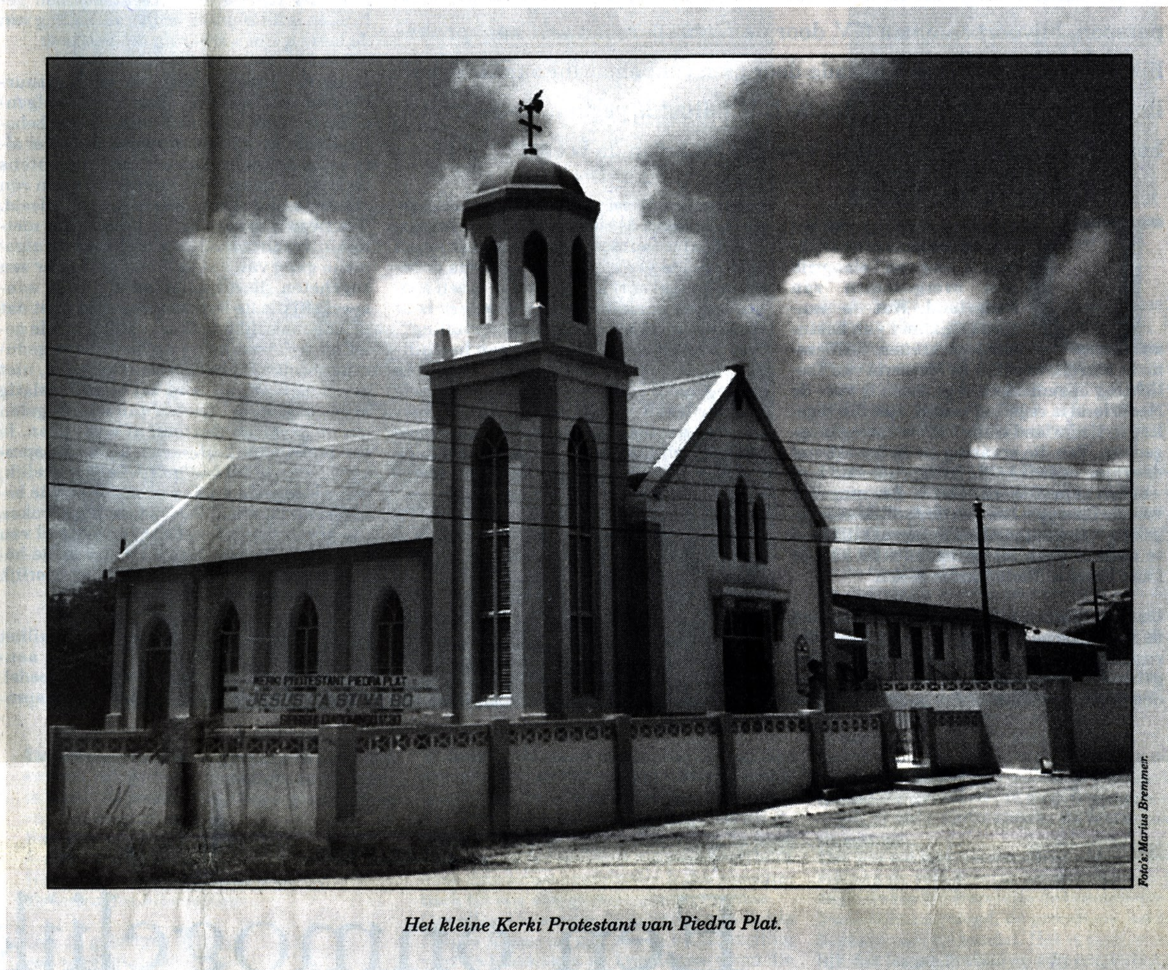
Witte zakdoek, zwarte kousen

Dominee Gary Dekker (61) voelde een roeping, toen hij twaalf jaar geleden vanuit de VS naar de Protestantse gemeente van Piedra Plat en San Nicolaas kwam. Hij pakte met succes misstanden aan. Zo is het nu niet meer mogelijk voor niet-leden om hun kind Protestants te laten dopen, zoals veel gebeurde om de dopeling te verzekeren van uitstekende Protestants onderwijs. Wie geen lid is en nooit een graf kocht, krijgt ook geen plaats meer op de propvolle Protestantse begraafplaats. Onlangs kwam Dekker in het nieuws naar aanleiding van zijn strikte standpunt inzake het homohuwelijk. "Ik wil een goed Evangelie brengen voor een persoonlijk geloof: 'Christus is onze behoudenis'." Sinds kort is hij ook waarnemend predikant in Oranjestad.

Dekker preekt op Aruba drie keer per zondag. Om negen uur in het Nederlands (met Engels accent) in San Nicolaas, om elf uur ook in het Nederlands in de Protestantse Kerk van Oranjestad en om halfzes in het Papiaments (met Nederlands/ Engels accent) in het kleine Kerki Protestant in de cunucu bij Piedra Plat. Hij houdt vurige betogen, zwaait met de armen en hipt met de heupen zoals driftige dominees dat dertig jaar geleden in Nederland nog deden. Met een grote witte zakdoek wist hij dan het gezicht af en als hij na afloop van de dienst de toga uittrekt, is zijn kleding doorweekt.

houdend protestants kerkgenootschap van Nederlandse origine. Dekker: "De Gereformeerde Kerk van Amsterdam heeft deze kerk in 1628 gesticht, in de tijd dat New York nog Nieuw Amsterdam heette en de hoofdstad was van de kolonie Nieuw-Nederland. In de VS heeft de Reformed Church een drietal Colleges, ik ging sociologie studeren aan het Northwestern College in Orange City, Iowah. Daar haalde ik in 1974 mijn bachelors degree." Hij verdiende er wat bij met het geven van Nederlandse taallessen en in zijn klas zat ook Peggy Dekker, nu zijn echtgenote. "Heel toevallig heette ze ook Dekker, haar grootouders waren in de jaren '20 van de vorige eeuw vanaf de Zuid-Hollandse eilanden naar de VS geëmigreerd. Peggy wilde de taal van haar voorouders leren." In 1974 trouwde het paar Dekker-Dekker.

Daarna ging Gerrit (inmiddels heette hij 'Gary') theologie studeren aan het Western Theological Seminary in Holland/Michigan, een ander instituut van de Reformed Church. In 1977 werd het Canadese Harriston/Ontario zijn eerste gemeente. "In Canada bloeiden de Reformed Churches vanwege de vele Nederlandse immigranten. Ook in mijn gemeente waren het allemaal Nederlandse immigranten, veelal streng gereformeerden uit de provincie Gelderland; niet de makkelijkste mensen. In die tijd hielden we zelfs nog twee Nederlandstalige kerkdiensten per maand!" In 1982 kwam er een beroep uit de VS, van de gemeente First Reformed Church in de stad Slayton, Minnesota. "Daar woonden we op pakweg 50 kilometer afstand van mijn schoonouders, natuurlijk heel aantrekkelijk."

Foto's: Marius Bremmer.

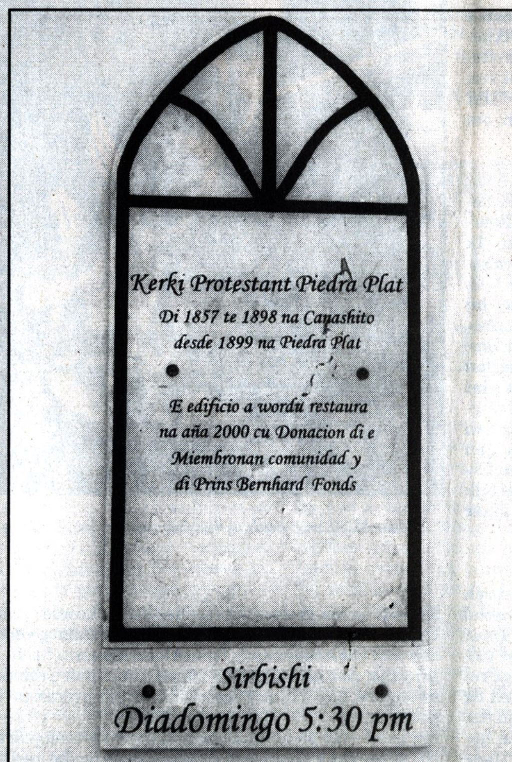
Het kleine Kerki Protestant van Piedra Plat.

Helaas wordt de kerk ook wel als een afdeling sociale zaken gebruikt

Omdat de Protestantse Kerk van Oranjestad sinds kort zonder eigen predikant zit, houdt Gary Dekker -zijn eigen gemeente is die van Piedra Plat- drie dagen per week spreekuur achter de kerk aan de Wilhelminastraat. Het computertijdperk heeft hij niet bij kunnen benen, want hij zit -schoenen uit- achter een pompeuze elektronische typemachine te werken aan zijn preek voor komende zondag: wéér een aflevering in een serie over de profeet Hosea. Hij oogt *low profile* en komt uitermate vriendelijk over. Dekker toont zich een goed gastheer, als hij op zijn zwarte kousen richting koffiemachine loopt. Zijn zinnen zijn doorspekt van Amerikaanse stopwoordjes *like* 'you know' en 'oh yeah' of 'oh no' en heel af en toe moet hij zoeken naar een goed Nederlands woord.
Gerrit Johannes Dekker werd op 17 mei 1943 geboren in Krommenie, in de provincie Noord-Holland. "Het was oorlogstijd, mijn vader werd in die dagen als dwangarbeider afgevoerd naar Duitsland en wist later tijdens een verlof onder te duiken. We zijn toen als gezin verhuisd naar Abcoude, onder de rook van Amsterdam." Vader en moeder Dekker waren niet kerkelijk meelevend, maar de kleine Gerrit kwam via zijn Nederlands Hervormde grootouders en de zondagsschool in contact met het Evangelie. "Later nam een Gereformeerde vriend me regelmatig mee naar de kerk." Via enkele tantes kwam hij uiteindelijk terecht in de Vrije Evangelische Gemeente. "De verkondiging was daar zo anders dan in de Gereformeerde Kerk", zegt hij. Op 16-jarige leeftijd kreeg Gerrit een persoonlijke geloofservaring: "Ik voelde: het geloof is voor mij persoonlijk. Ik werd me bewust van het feit dat ik een verloren zondaar was en dat de Here Jezus ook voor mij persoonlijk gestorven was." Na de lagere school ging Gerrit werken bij de afdeling 'Scheepsmotoren' van Werkspoor in Amsterdam.

SURINAME
"Administratief werk trok me veel meer", zegt hij nu. Hij tekende voor vier jaar als 'kort verband vrijwilliger' bij het Nederlandse leger en werd uitgezonden naar TRIS, de Nederlandse Troepenmacht in Suriname. "Ik zat er op kantoor en was belast met het uitbetalen van de soldij. Met een nachtboot moest ik dan naar Nickerie om de mannen daar de volgende dag te kunnen betalen. Ik denk met plezier terug aan die tijd, Suriname is een mooi land." Vanuit Suriname emigreerde de 24-jarige Dekker naar Canada, waar hij aanvankelijk in een ziekenhuis ging werken, "op de afdeling chirurgie, in de *recovery room*".
Kerkelijk vindt Gerrit er onderdak in de Reformed Church in America (RCA), een be-

Het is een wonderlijk verhaal, hoe dominee Dekker op Aruba terecht is gekomen: via het radioprogramma 'Words of Hope', een programma van de RCA en uitgezonden door Trans World Radio op Bonaire. "Een trouwe luisteraar schreef naar de omroep dat er een vacature was ontstaan in de Protestantse Gemeente van Piedra Plat. Dit bericht belandde via mijn voormalige hoogleraar aan het seminarium bij de afdeling personeelszaken van het hoofdkantoor van de Reformed Church in New York. Zij stuurden mijn CV -ik spreek natuurlijk zowel Engels en Nederlands- naar Aruba. Ik kreeg toen uit Piedra Plat een enthousiaste brief, terwijl ik zelf nog nergens vanaf wist!"

Gary Dekker: 's Nachts werken voor brood op de plank.

PAPIAMENTS
In juli 1992 gingen het echtpaar Dekker-Dekker een week naar Aruba om de zaak te bekijken. Ze hakten snel een knoop door. "Ik zag het toen wel allemaal door een andere bril, een romantische, maar ik voelde ook een besturing, een roeping van God. Er was nood op Aruba, het solide Evangelie moest er verkondigd worden. De Protestantse Kerk was er naar mijn theologische overtuiging te ruimdenkend. Je hebt hier te maken met een onafhankelijke gemeente, dan kan één predikant er de toon zetten als het gaat om bijbeluitleg." Dekker wilde er wat anders tegenover zetten. "*Oh yeah,* ik wilde een goed evangelie geven, met betrekking tot een persoonlijk geloof: Christus is onze behoudenis." Zijn voorganger, de Surinaamse ds. Hessen, gaf volgens Dekker weinig aandacht aan pastorale zorg onder de gemeenteleden en de gemeente van Piedra Plat en San Nicolas lag er vervallen bij. "In de kerk van Piedra Plat trof ik in die dagen op zondag maar 6 kerkgangers."
Dekker toog aan de slag. "We hebben de kerkdiensten verplaatst van de ochtend naar de middag en zijn in 1996 overgegaan op het Papiaments. In 2000 hebben we met subsidie van het Prins Bernhardfonds de kerk gerestaureerd, want het gebouw viel zowat om!" Inmiddels tellen de diensten van dominee Dekker elke zondagmiddag weer pakweg 30 tot 40 bezoekers.

HULPPREDIKANT
Deze kleine groep mensen hoeft de predikant overigens niet zelf te bekostigen. Dekker is weliswaar formeel in dienst van zijn kerkenraad, maar wordt als ambtenaar betaald door de Arubaanse overheid. "De overheid heeft geen werkgeversrelatie tot mij. Het enige wat ze doen is de benoeming door de kerkenraad goedkeuren en het salaris betalen", zegt hij ter verduidelijking. In de arbeidsvoorwaarden heeft Dekker wel de voorrechten van een ambtenaar voor wat betreft medische verzorging en bijvoorbeeld het aantal vakantiedagen. "Ook acht katholieke priesters worden door de overheid betaald", voegt Dekker er aan toe. Hij stipt nog iets opmerkelijks aan. "In 1992 begon ik in Piedra Plat met de status van 'hulppredikant', in Oranjestad stond de 'hoofdpredikant'." Toen ds. Van den Doel in 2000 stierf, zijn beide posities gelijkgetrokken, ook wat betreft het salaris. "Toen we op Aruba kwamen bedroeg het maandsalaris 2800 gulden bruto per maand en vrij wonen in de pastorie. Dat was voor een buitenlands gezin met 4 kinderen beslist geen vetpot, *oh no!* Ik verloor wel $ 25.000 per jaar vergeleken met wat ik in de VS als predikant had kunnen verdienen. Behalve vrij wonen heb je in de VS ook gratis gas, water en licht en een autotoeslag van $ 3500 per jaar.
Ik durf wel te beweren dat ik daar jaarlijks $ 30.000 cash zou kunnen verdienen."

Waren het zware tijden? Dekker haalt de schouders op en zegt: "God heeft voorzien in de nood. In de eerste jaren leefden we met strikte budgetten. *'No money, no buy'*. We spaarden het hele jaar om kerst te kunnen vieren."

"De eigenaar van een bedrijf in Piedra Plat, tevens lid van de gemeente, heeft ons als gezin gesponsord, ook met de opleiding van de kinderen. Onze jongste dochter start in september aan een Strict Baptist College in Florida, dat kost 'slechts' 7300 dollar per jaar omdat de studenten op de campus vrijwel alles zelf doen."

Inmiddels is de financiële nood in de pastorie afgenomen. "Het maandsalaris is nu 3700 gulden netto per maand plus vrij wonen, exclusief gas, water en licht." Het is even stil. "We hebben zelden tekort gehad, al kon ik vrijwel nooit op vakantie." Maandelijks ontvangt Dekker nu als 60-plusser ook vijfhonderd gulden AOV. "Dit jaar ben ik voor het eerst in acht jaar weer naar de VS geweest, mijn schoonouders waren 50 jaar getrouwd." Behalve een oude moeder in Abcoude heeft Dekker in Nederland wat vakantie betreft "niets meer te zoeken".

Zijn er wel eens momenten dat Dekker denkt: 'waar ben ik hier aan begonnen?' *"Oh yeah"*, maar bemoedigende berichten helpen hem daar dan overheen. "De gemeente groeit, je voelt dat je gewaardeerd wordt." Hij mist opbouwende kritiek, Arubanen laten zich weinig uit over zijn preken. "Hoe vonden ze de preek? Wat trof ze? Moet het anders? Je hoort het helaas weinig mensen zeggen".

CHRISTENEN
Leeft het Protestantisme op Aruba? Dekker denkt diep na en zegt: "Het is maar een naam. Eigenlijk moeten we zeggen: 'wij zijn Christenen'. Bij ons betekent 'protestants' eigenlijk: 'niet rooms-katholiek'. Maar helaas wordt de kerk ook wel als een afdeling sociale zaken gebruikt. Maar al te graag willen mensen op de Protestantse Begraafplaats liggen, maar als je geen meelevend lid bent geweest en er niet eerder een graf hebt gekocht, dan steek ik daar een stokje voor. Ook dopen we geen kinderen meer van niet-leden, die eigenlijk door het dooplidmaatschap voor hun kind de deur naar het protestantse onderwijs willen openen. De kerkenraad hanteert nu als regel, dat tenminste één van beide doopouders lid moet zijn. Ook dopen we hier geen kinderen meer van Arubaanse ouders die in Nederland wonen. Te vaak werd de kerk gebruikt, of misbruikt, daar heb ik verandering in gebracht."
Dekker en zijn vrouw zijn niet van plan altijd op Aruba te blijven. "Mijn oude dag zal ik doorbrengen in de VS, ik ben Amerikaans staatsburger geworden. Momenteel leef ik erg mee met de situatie in Irak. Mijn beide zonen wisselden elkaar als marinier onlangs af in Irak. Nederland? *Oh no,* dat ben ik helemaal ontgroeid..."